

efter eget valg rejse sag mod både fremsætteren og forfatteren/redaktøren eller mod én af dem.

Forslaget til § 14 har nærmest karakter af en præcisering af gældende praksis, hvorimod et forslag om et presseretligt eneansvar for den interviewede vil indebære en væsentlig fravigelse af det gældende presseretlige ansvarssystem, der har enten forfatteren eller redaktøren som hovedansvarlig. Det forekommer derfor mindre rimeligt, om den pågældende ud over selve strafansvaret for fremsættelsen af den retsstridige udtalelse tillige skulle bære det fulde presseretlige strafansvar. Kränkelsen via et massemedie medfører, at det strafbare forhold ændres måske meget væsentligt. Der synes ikke at være rimelig grund til at fritage forfatteren eller redaktøren for dette ansvar. Forfatteren, der bruger citatet i sin artikel, har både tid og anledning til at overveje citatets eventuelle retsstridige indhold, ligesom citatet kan få en anden valør ved at blive taget ud af en større sammenhæng eller ved at blive placeret i en sammenhæng, som den interviewede ingen indflydelse har på. Derimod kan der være god mening i at gøre den, der ytrer sig, medansvarlig sammen med forfatteren eller redaktøren, når den pågældende godkender, at udtalelsen gives navngiven.

Forslaget er således en kodificering af gældende praksis og indebærer ingen ændringer eller begrænsninger i den journalistiske frihed i forhold til i dag. I øvrigt vil en journalist, selv om denne formelt er ansvarlig, undertiden kunne være ansvarsfri på grund af udtalelsens nyheds- og informationsværdi.

Med hensyn til det i spørgsmålet nævnte eksempel henvises der til det ovenfor anførte, herunder at man efter gældende ret kan vælge kun at anlægge et søgsmål mod den, der fremsætter udtalelsen.

For så vidt angår spørgsmålet om ansvaret for den, der ytrer sig i en radio- eller fjernsyns-udsendelse, henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 4, pkt. 3.

2. Lovforslaget indrømmer journalister en større ret til kildebeskyttelse end den gældende regel i retsplejelovens § 172, idet betingelserne for at bryde kildebeskyttelsen foreslås skærpet.

Vidnepålæg kan således efter lovforslaget kun pålægges i straffesager og kun i sager, der angår en alvorlig lovovertrædelse. Den gældende bestemmelse afgrænser området som så-

ger, der angår en forbrydelse, der kan medføre højere straf end hæfte. Der ligger heri ikke nogen særlig eller tilstrækkelig begrænsning, idet denne formulering bl.a. indebærer, at selv mindre alvorlige lovovertrædelser som f.eks. banale tyverier, brugstyverier og hærværk vil opfylde denne betingelse. Efter lovforslaget skal den begærede lovovertrædelse ud fra en generel betragtning kunne betegnes som alvorlig. Såfremt forbrydelsen har en strafferamme på f.eks. fængsel i 2 år eller derover, må lovovertrædelsen i almindelighed anses for alvorlig. Til gengæld vil en overtrædelse med strafferammemaksimum på f.eks. fængsel i 6 måneder normalt ikke kunne anses for en alvorlig lovovertrædelse. Denne skærpselse af betingelserne fremgår direkte af lovforslagets bemærkninger.

Desuden er det yderligere en betingelse, at hensynet til sagens opklaring på grund af forbrydelsens grovhed eller andre særlige offentlige eller private interesser klart overstiger hensynet til kildebeskyttelsen sammenholdt med artiklens eller udsendelsens samfundsmæssige betydning.

Heri ligger, at retten skal foretage en afvejning af forbrydelsens grovhed m.v. over for kildebeskyttelsen og artiklens eller udsendelsens samfundsmæssige betydning. Jo mere betydningsfuld i samfundsmæssig henseende en artikel eller udsendelse er, des mere rimeligt vil det være, at vedkommende journalist kan beskytte sin kilde, det vil sige desto grovere skal en forbrydelse være, for at der vil kunne pålægges vidnepålæg.

Der er således både tale om strengere betingelser og om et mindre frit skøn, som domstolene skal udøve.

Med hensyn til omfanget af kildebeskyttelsen finder Justitsministeriet ikke, at der er grundlag for at udvide vidnefritagelsesreglen til også at omfatte kilder til endnu ikke offentliggjorte oplysninger eller indholdet af andre oplysninger end netop dem, der har betydning for fastlæggelsen af kildens identitet. En sådan udvidelse af kildebeskyttelsen ville give journalister en helt særegen stilling og indebære mulighed for, at pressefolk, der i øvrigt ofte »er på pletten«, vil kunne undslå sig fra den almindelige pligt til som andre borgere at afgive vidneforklaring om deres iagttagelser m.v. Der henvises i øvrigt til afsnit 5.3.3. i lovforslagets bemærkninger.